

INSTYTUT AFRYKAŃSKI - KRONIKI – NR 3/09

Od Redakcji:

Fundacja Studiów Afrykańskich – Instytut Afrykański, została zarejestrowana 09.09.2008 r., KRS Nr 0000313315, Regon – 100574376, NIP 7282-709-781.

Adres: ul. Jagienki 5-7, lok. 68, 92-439 Łódź. Skrz. Pocz. 478, 90-950 Łódź.

Bank PKO BP 4 0/Łódź – 33 1020 3378 0000 1102 0172 9474

www.ia.org.pl mail: instytutafrykanski@ia.org.pl

Zgodnie ze Statutem, szeroko rozumianym celem Instytutu jest promowanie przyjaźni i partnerstwa między Europą i Afryką oraz krzewienie wiedzy na ten temat poprzez m.in. informację, prowadzenie studiów, szkoleń i badań. Instytut będzie propagował tolerancję międzykulturową, demokrację i przestrzeganie praw człowieka. W Deklaracji Lizbońskiej II Szczytu UE - Afryka z grudnia 2007 r. podkreślono, że „Od I Szczytu w Kairze w 2000 r. zaszło wiele zmian. W wymiarze globalnym, lepiej rozumiemy naszą współzależność, jesteśmy zdecydowani współpracować na arenie międzynarodowej w rozwiązywaniu podstawowych wyzwań politycznych naszych czasów, takich jak problemy energetyki, zmian klimatu i równouprawnienia kobiet”.

1. Ukazał się, datowany styczeń 2009, **nowy numer periodyku ONZ „Africa Renewal”** (Vol. 22-4), wydawanego przez Sekcję Afrykańską Departamentu Publicznej Informacji NZ. Publikacja ta ukazuje się od 1987 r. i omawia wiele problemów nurtujących społeczeństwo krajów afrykańskich, ich liderów i partnerów międzynarodowych. Wśród tematów są sprawy: reform gospodarczych, zadłużenia, oświaty, zdrowia, statusu kobiet, konfliktów i wojen domowych, demokratyzacji, pomocy na rzecz rozwoju, inwestycji, handlu, integracji regionalnej, problematyki wiejskiej, i in.

www.un.org/AR, email: africarenewal@un.org

2. Na uwagę zasługuje artykuł Ernesta Harsha pt.: **„Afryka zmaga się ze skutkami globalnego kryzysu”**. Autor mówi w nim m. in., że od września 08, tj. czasu szeregu bankructw w USA, eksperci pilnie obserwują zachowanie się gospodarek krajów afrykańskich. Zauważają, że wprawdzie spadki na giełdach afrykańskich (generalnie słabiej rozbudowanych) były mniej gwałtowne niż te z Nowym Jorku, Londynie, Tokio, i in. Niemniej skutki kryzysu dotyczą już realnej gospodarki. Zmniejszyła się suma przekazów pieniężnych od diaspory afrykańskiej (np. w Kenii wyniosła ona w 2007 r. \$1.3 md, tj. więcej niż cała pomoc zagraniczna; jednak w sierpniu 2008 r. zmniejszyła się ona o 38% w porównaniu do podobnego okresu sprzed roku), spadają ceny na produkty eksportowane przez producentów afrykańskich, trudniej dostępne i droższe stają się kredyty komercyjne, zmniejsza się strumień pomocy zagranicznej i napływu inwestycji. Wszystko to następuje w okresie, kiedy gospodarka afrykańska zaczęła wychodzić na prostą. Jednak ogólna sytuacja ekonomiczna nie jest już tak beznadziejna jak w niedalekiej przeszłości. Siedem kolejnych lat nieprzerwanego wzrostu pozwoliło szeregowi krajów na zgromadzenie rezerw walutowych i poprawę zewnętrznych bilansów finansowych. Pozwala im to radzenie sobie z krótkoterminowymi trudnościami i absorbowanie szoku kryzysowego. Gospodarki afrykańskie stały się więc bardziej elastyczne.

Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF) w listopadzie 08 prognozował, że wzrost gospodarczy Afryki w 2008 r. wyniesie 5.2%, a w 2009 r. 4.7% - relatywnie lepiej niż w innych regionach świata. W grudniu 08 ONZ (DESA) nieco obniżył te dane, odpowiednio do 5.1% za 2008 i 4.1% w 2009 r. W krajach zachodnich wzrost ma być zerowy, lub nawet ujemny (- 0.5-1.5%). Zmniejszył się też stopień oficjalnego zadłużenia kontynentu z \$205.7 md w 1999 do \$144.5 md w 2007; mają miejsce dalsze redukcje tego wskaźnika. Zwiększyła się też dyscyplina nadzoru bankowego i kontroli kapitału. Banki koncentrują się na zarządzaniu depozytami wewnętrznymi i względnie bezpiecznymi inwestycjami. Wszystko to pozwala na absorpcję szoku kryzysowego i stwarza większe zaufanie dla partnerów zagranicznych. Wzrost jest obecnie bardziej wynikiem większej konsumpcji wewnętrznej szybko urbanizującego się społeczeństwa i dywersyfikacji gospodarki.

Podsumowując, kraje afrykańskie mogą być nawet w okresie kryzysu atrakcyjnym partnerem dla współpracy; należy przy tym pamiętać, że stopa rentowności inwestycji jest tam tradycyjnie wyższa niż w innych regionach świata. Artykuł zawiera także szereg innych interesujących danych dla potencjalnych inwestorów.

3. Wybrano nowe władze Polskiego Towarzystwa Afrykanistycznego (PTAfr.) na trzyletnia kadencję 2009-11. Przewodniczącą została Małgorzata Szupejko (szupejko@op.pl)

PTAfr. działa od października 1990 r. Powstało z inicjatywy grupy afrykanistów reprezentujących takie ośrodki jak: Zakład Języków i Kultur Afryki UW, Instytut Krajów Rozwijających się UW, Instytut Historii UW, Instytut Orientalistyki UJ, Zakład Etnologii UW i Zakład Krajów Pozaeuropejskich PAN. Jest członkiem Europejskiej Rady Studiów Afrykanistycznych z siedzibą w Strasburgu. Wśród członków PTAfr. są osoby wywodzące się z różnych środowisk związanych z działalnością misyjną, duszpasterską, pedagogiczną i nauką kościoła katolickiego, muzealnicy, etnografowie, studenci, a także sympatycy spoza uczelni. Podstawową formą działalności są seminaria, prelekcje i konferencje, spełniające rolę międzyśrodowiskowego, interdyscyplinarnego forum wymiany myśli naukowej i upowszechniania wyników badań. Działalność wydawnicza obejmuje wydawanie Biuletynu PTAfr. – „AFRYKA”, dotowanego przez KBN. Obecnie ukazuje się on dwa razy do roku. Wydawana jest też bibliografia polskich prac dot. Afryki. Adres Towarzystwa: Zakład Języków i Kultur Afryki UW, Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa.

4. Tuż przed drukiem jest książka będąca owocem I Kongresu Afrykanistów Polskich (Pieniężno, 2007), wydana przez PTAfr. „**Afryka u progu XXI wieku. Kultura i społeczeństwo**”, pod redakcją Jacka J. Pawlika i Małgorzaty Szupejko. Będzie to pierwsza tego typu książka na polskim rynku. Prawdopodobnie ukaże się również tom II: „**Afryka u progu XXI wieku. Gospodarka i polityka**”, pod redakcją Dominika Kopińskiego i Arkadiusza Żukowskiego.

5. W siedzibie Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej (www.swps.pl) przy ul. Chodakowskiej 19/31, 03-815 Warszawa, odbyło się 3.03.09, bardzo interesujące spotkanie z ordynariuszem diecezji warszawsko-praskiej, Ks. Arcybiskupem Henrykiem Hoserem nt.: „**Zło i uprzedzenia wg Abpa Hosera (analiza konfliktu Tutsi i Hutu w Rwandzie)**”. Abp. Hoser spędził w omawianym regionie Afryki ponad 20 lat.

6. Redakcję *Kronik IA*, odwiedził 7.03.09 prezes polskiej firmy telekomunikacyjnej **TRICOMP Sp. z o.o.**, przewodniczący Kenijsko-Polskiego Forum (KPF), **James Ofwona**. Aktualnie, f-ma ta obok intensywnej działalności w kraju, zaangażowana jest w realizację kilku projektów inwestycyjnych w Płd. Sudanie. W siedzibie Rządu Płd. Sudanu, Jubie wznoszony jest okazały budynek Ministerstwa Telekomunikacji i Usług Pocztowych. W bezpośredniej realizacji tej inwestycji, zaprojektowanej przez polskich architektów, zaangażowana jest polska firma Project Solutions Management (PSM). Inwestycja realizowana jest wspólnymi siłami wykonawców z Polski, Kenii i Płd. Sudanu. Jednocześnie kompletowana jest baza ciężkiego sprzętu budowlanego i transportowego do wykorzystania przy kolejnych inwestycjach (szkoły, hotele, itp.). Czterokondygnacyjny obiekt ma być skończony w stanie surowym w czerwcu br. Specjalistyczne wyposażenie ma również pochodzić z Polski. Wg J. Ofwona, absolwenta Wydziału Rolnego SGGW-AR, istnieją duże możliwości wykorzystania potencjału polskich przedsiębiorstw w Sudanie Płd. Sam planuje rozszerzenie swej działalności także na Rwandę i inne kraje regionu. Nie jest to bez znaczenia w okresie kryzysu gospodarczego, coraz bardziej dotykającego m.in. Polskę. W Kenii oraz Tanzanii TRICOMP i związana z nim Fundacja Simba Friends, zrealizowała kilka projektów pomocy rozwojowej, zwłaszcza w dziedzinie edukacji z wykorzystaniem komputerów, w tym także tych zasilanych energią słoneczną (nie wszędzie bowiem dochodzi sieć elektryczna). Rozmówca wyraził gotowość pomocy przedsiębiorcom z Polski w zakresie możliwości inwestycyjnych w Płd. Sudanie. Drogi zaopatrzenia lądowego w sprzęt i materiały prowadzą głównie z portu w Mombasie poprzez Kenię, względnie Ugandę. W miarę sprawna jest komunikacja lotnicza na trasie Nairobi-Juba. Zainteresowani mogą kontaktować się z f-mą TRICOMP, TEL. 0477 232 481, 022-5334900, lub bezpośrednio dzwoniąc do J. Ofwona, +48-501428234. www.tricomp.com.pl, e-mail: info@tricomp.com.pl, info@psmpoland.eu
Pan Ofwona interesował się działalnością Instytutu Afrykańskiego i życzył ten nowej instytucji powodzenia w rozwijaniu współpracy Polski i szerzej Europy z Afryką. Deklarował też pomoc ze strony własnych firm oraz Kenijsko-Polskiego Forum (kpf@kenya.com.pl, www.kenya.com.pl)

Redakcja Kronik IA liczy na owocną współpracę z Czytelnikami. Uwagi i propozycje prosimy kierować na adres: wojciechjasinski@yahoo.com